



LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2007 M. VASARIO 14 D.
ĮSAKYMO NR. D1-96 „DĖL GAMTINIO KARKASO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO**

2014 m. sausio 7 d. Nr. D1-22

Vilnius

P a k e i ĉ i u Gamtinio karkaso nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96 „Dėl Gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“:

1. Išdėstau 2 punktą taip:

„2. Gamtinio karkaso nustatymo tikslus, sudėtį, pagrindinius veiklos apribojimus ir leistinas veiklos rūšis gamtinio karkaso teritorijose nustato Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas.“

2. Išdėstau 4 punktą taip:

„4. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

Patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – teritorijų planavimo dokumentais nustatytos natūralios ar santykinai natūralios labai miškingos (80–100 %) arba pelkingos teritorijos bei paviršinio vandens telkiniai ir jų pakrantės, kitos neurbanizuotos teritorijos, labai gerai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas.

Riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – teritorijų planavimo dokumentais nustatytos santykinai natūralios, miškingos (60–80 %) teritorijos, stipriai ar iš dalies nusaustos pelkės ir (ar) pievos, paviršinio vandens telkinių ir jų pakrančių teritorijos, gerai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas.

Silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – teritorijų planavimo dokumentais nustatytos vidutiniškai miškingos (40–60 %), intensyviai žemės ūkio gamybai naudojamo kaimiškojo kraštovaizdžio, nekompaktiškai užstatytų, padriko ar vienkieminio tipo kaimų teritorijos, nusaustos pelkės, sukultūrintos pievos, ganyklos, eksploatuojamų durpynų teritorijos ar jų dalys, tik patenkinamai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas.

Pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – teritorijų planavimo dokumentais nustatytos gamtinio karkaso mažai miškingos (20–40 %) teritorijos, esančios mažesniuose miestuose, miesteliuose, kompaktiškai užstatytuose kaimuose ir (ar) jų artimoje sukultūrintoje aplinkoje, didžiąja dalimi praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir (arba) vertingiausius gamtinius elementus, jų dalis ir nebegalinčios arba galinčios tik iš dalies atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas.

Stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – teritorijų planavimo dokumentais nustatytos gamtinio karkaso teritorijos, praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą, nebegalinčią atlikti ekologinio kompensavimo funkcijų, esančios intensyviai urbanizuotose, užstatytose didžiųjų ir vidutinio dydžio miestų centrinių dalių

(senamiesčių) teritorijose, pramonės rajonuose, taip pat kitose teritorijose, kuriose iki 20 % ploto užima miškai, pavieniai medžiai ar jų grupės, medžių juostos, krūmai, želdynai, pievos, kiti gamtinio kraštovaizdžio elementai.“

Sąvokos „gamtinis karkasas“, „ekologinis tinklas“, „kraštovaizdis“, „Europos Bendrijos svarbos teritorija“, „Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme.

Sąvokos „kompaktiškai užstatyta teritorija“, „kvartalas“, „urbanizuotos teritorijos“, „urbanizuojamos teritorijos“, „užstatymo tankis“ ir kt. nustatytos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme ir atitinkamuose šio įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose. Kitos naudojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, Lietuvos Respublikos statybos ir kituose įstatymuose, Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1526 „Dėl Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašo patvirtinimo“.

3. Išdėstau 5 punktą taip:

„5. Gamtinio karkaso teritorijų apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimus nustato 2 ir 3 punkte nurodyti teisės aktai, Nuostatai, kompleksinio (bendrieji, detalieji planai) ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, gamtinio karkaso ir (ar) ekologinio tinklo formavimo schemas, atskirų saugomų teritorijų specialiojo planavimo dokumentai, kuriuose, vadovaujantis jų rengimo taisyklėmis, yra formuojamos arba pažymimos gamtinio karkaso struktūros.“

4. Išdėstau 6 punkto pirmąją pastraipą taip:

„6. Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, palaikomas ir stiprinamas ekosistemų stabilumas, renatūralizacija, vykdomas ekosistemų atkūrimas, palaikoma ir didinama kraštovaizdžio ir biologinė įvairovė.“

5. Išdėstau 8 punktą taip:

„8. Perstatant, pertvarkant kompaktiškai užstatytas (pažeistas, stipriai pažeistas (degraduotas)) gamtinio karkaso teritorijas miestuose, miesteliuose, kitose urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose, išsaugomi esami pavieniai medžiai ir (ar) jų grupės, želdiniai, kiti natūralūs paviršiai, užtikrinamas ne mažesnis už nustatytas normas atskirųjų ir priklausomųjų želdynų ploto įveisimas, vykdomi vandens telkinių atkūrimo, teritorijų ir akvatorių išvalymo nuo užteršimo ir kiti darbai, skirti gamtinio kraštovaizdžio ir jo vertybių apsaugai užtikrinti.“

6. Išdėstau 10 punktą taip:

„10. Gamtinio karkaso teritorijose, kurias pagal savivaldybių ir jų dalių (miestų, miestelių) bendruosius planus numatyta urbanizuoti, turi būti įgyvendinamos kompleksinių ir specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų nuostatos, saugomų teritorijų tvarkymo planų sprendimais nustatytos gamtinio karkaso kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo priemonės, nurodytos Nuostatų 20 punkte.

Jei šių sprendinių nėra, keičiant žemės paskirtį iš žemės ūkio į kitą (formuojant gyvenamąsias, pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų, rekreacines teritorijas), įvertinant Nuostatų 19.2, 21, 22 punktų reikalavimus, formuojamos besijungiančios, 50 procentų planuojamos teritorijos užimančios gamtinio karkaso struktūros, kurias gali sudaryti priklausomieji želdynai, vandens telkiniai ir jų dalys, miškų ūkio paskirties žemės sklypai (žemės ūkio paskirties sklype buvusios miško naudmenos), kitos paskirties žemės sklypuose esantys atskirieji (rekreaciniai, apsauginiai, ekologiniai) želdynai.“

7. Išdėstau 11 punktą taip:

„11. Gamtinio karkaso kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankis ribojamas iki 30 procentų ploto, išskyrus miestų, miestelių kompleksiniuose ir (ar) specialiuosiuose teritorijų

planavimo dokumentuose numatytas visuomeninės paskirties teritorijas, kuriose, įvertinus teritorinę erdvinę kraštovaizdžio struktūrą, geoekologinį potencialą, numatomą sklypo žemės naudojimo būdą, užstatymo tankis pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose gali būti padidintas iki 50 procentų sklypo ploto, o stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose – ir didesnis, tačiau visais atvejais turi būti išsaugoti išlikę pavieniai medžiai ir (ar) jų grupės, želdiniai, kiti natūralūs paviršiai, teritorijų planavimo ir (ar) kituose dokumentuose prioriteto tvarka numatytos priemonės gamtinio karkaso geoekologiniam potencialui atkurti, stiprinti.“

8. Pripažįstu netekusiu galios 12 punktą.

9. Išdėstau 13 punktą taip:

„13. Pagrindinės konservacinės ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirties keitimą rezervatuose, valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos stebėsenos teritorijose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas. Kitose gamtinio karkaso teritorijose žemės ūkio ir miškų ūkio paskirtis gali būti keičiama į kitą tik tada, kai tai numato nustatyta tvarka parengti ir patvirtinti bendrieji savivaldybių ar jų dalių planai, kuriuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka įvertintos galimos reikšmingos planų įgyvendinimo pasekmės kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, numatytos priemonės antropogeniniam poveikiui kompensuoti.“

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-807](#), 2015-11-06, paskelbta TAR 2015-11-09, i. k. 2015-17788

10. Išdėstau 15 punktą taip:

„15. Gamtinio karkaso konservacinės, miškų, žemės ūkio ir kitos rekreacinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, formuoti kompaktiškai užstatytas teritorijas.“

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-807](#), 2015-11-06, paskelbta TAR 2015-11-09, i. k. 2015-17788

11. Išdėstau 17 punktą taip:

„17. Gamtinis karkasas, į jo sudėtį įeinantys ekologiniai tinklai bei jų dalys formuojamos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymų nustatyta tvarka valstybės, apskrities, savivaldybės ar jos dalies (miesto ar miestelio) bendraisiais planais, žemėtvarkos schemomis, atitinkamais specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, gamtinio karkaso ir (ar) ekologinio tinklo formavimo schemomis vadovaujantis atitinkamų teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis ir Nuostatais.“

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-807](#), 2015-11-06, paskelbta TAR 2015-11-09, i. k. 2015-17788

12. Išdėstau 19 punktą taip:

„19. Rajonų savivaldybių ar jų dalių bendruosiuose planuose nustatyti gamtinio karkaso formavimo, apsaugos ir tvarkymo sprendiniai detalizuojami nustatyta tvarka parengtomis ir patvirtintomis gamtinio karkaso ir (ar) ekologinio tinklo formavimo schemomis arba atitinkamais specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, apimančiais teritoriją, ne mažesnę negu kaimo gyvenamoji vietovė ar miesto dalis.“

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-807](#), 2015-11-06, paskelbta TAR 2015-11-09, i. k. 2015-17788

13. Išdėstau 20.2. punktą taip:

„20.2. rajoniniu ir vietiniu lygiu – aukštesnio lygmens gamtinio karkaso struktūrų išsidėstymas, vietovės inžinerinės geologinės sąlygos, reljefas, dirvožemio tipas, paviršinio vandens telkiniai, erozijos, defliacijos, karsto reiškinių teritorinė sklaida, miškai, pievos, želdynai ir želdiniai, kitų natūralių ir pusiau natūralių buveinių, svarbių saugomų rūšių radimviečių išsidėstymas, migruojančių rūšių apsaugos poreikiai, antropogenizacijos laipsnis, taršos šaltiniai, žemės sklypų ribos ir kt.“

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-807](#), 2015-11-06, paskelbta TAR 2015-11-09, i. k. 2015-17788

14. Išdėstau 21 punktą taip:

„21. Nuostatų 17 ir 18 punktuose nurodytuose teritorijų planavimo dokumentuose nustatomos atskirų gamtinio karkaso struktūrų bei jų elementų ribos, nustatomas ir įvertinamas jų geoekologinis potencialas (patikimas, ribotas, silpnas, pažeistas, stipriai pažeistas (degraduotas)), numatomos esamų ir formuojamų gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys ir (ar) reikalavimai, naudojimo ir apsaugos reglamentai, pažeistų teritorijų renatūralizacijos, atkūrimo ir tolesnio tvarkymo ir apsaugos kryptys ir (ar) reikalavimai, kitos priemonės teritorijos ekologiniam potencialui didinti. Atsižvelgiant į teritorijos kraštovaizdžio struktūrą ir geoekologinį potencialą, teritorijų planavimo dokumento rūšį, lygmenį ir planavimo tikslus, šių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose gali būti formuluojamos nuostatos dėl apsauginės ir ekologinės, rekreacinės, mokslinės ir kitos paskirties atskirųjų ir priklausomųjų želdynų įveisimo ir tvarkymo, gamtinių išteklių naudojimo (karjerų įrengimo), nuotekų surinkimo ir valymo, atskirų statinių statybos (įskaitant vėjo ir saulės jėgaines) ir kt.“

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-807](#), 2015-11-06, paskelbta TAR 2015-11-09, i. k. 2015-17788

Aplinkos ministras

Valentinas Mazuronis

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-807](#), 2015-11-06, paskelbta TAR 2015-11-09, i. k. 2015-17788

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 7 d. įsakymo Nr. D1-22 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. 96 „Dėl Gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“